

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

Ευρωπαϊκή Ένωση: η de facto υπεύθυνη

Ας πούμε τα πράγματα με το όνομά τους. Η κατά βάθος μεγάλη de facto υπεύθυνη και ένοχος για την τραγωδία στη Μεσόγειο όπου εκατοντάδες ανθρώπινες ψυχές έχασαν τη ζωή τους είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και ορισμένες χώρες-μέλη της. Και είναι υπεύθυνη/ ένοχη:

Πρώτον, γιατί απέτυχε παταγωδώς να αναπτύξει γνήσια κοινή μεταναστευτική πολιτική (όπως επιτάσσει η Συνθήκη της Λισαβόνας) με βάση τις αρχές της αλληλεγγύης και ίσης κατανομής βαρών (burden-sharing). Εάν το είχε κάνει (και με νόμιμους διαδρόμους πρόσβασης κλπ.) δεν θα είχαμε αυτήν (και άλλες) ανθρώπινες τραγωδίες.

Δεύτερον, γιατί εκχώρησε ουσιαστικά (outsourced) τη διαχείριση των μεταναστευτικών/ προσφυγικών ροών σε ανελεύθερα, αυταρχικά καθεστώτα όπως Τουρκία και Λιβύη και μόλις πρόσφατα σε Τυνησία. Τα οποία εκτός όλων των άλλων εκβιάζουν και την ΕΕ ποικιλοτρόπως.

Τρίτον, γιατί στην ίδια λογική ουσιαστικά «ανέθεσε», επέτρεψε να έχουν ρόλο στη διαχείριση μεταναστευτικών/ προσφυγικών ροών, σε εγκληματικά δίκτυα διακινητών, δουλεμπόρων που αδιαφορούν πλήρως για την ανθρώπινη ζωή.

Τέταρτον, γιατί μετέτρεψε την προσπάθεια για διαμόρφωση μεταναστευτικής/ προσφυγικής πολιτικής στη βάση ανθρωπιστικών αξιών, αλληλεγγύης κ.λπ. σε διαδικασία κατοχύρωσης/ ενίσχυσης της ασφάλειας και προστασίας των εξωτερικών συνόρων. Οδηγήθηκε έτσι σ' αυτό που απέρριπτε μετά βδελυγμίας μέχρι σχετικά πρόσφατα: στην «Ευρώπη-φρούριο». (Ακόμη και οι πρόσφατοι κανονισμοί για τις διαδικασίες ασύλου και διαχείρισης ασύλου για τους οποίους υπήρξε συμφωνία στο Συμβούλιο εκεί καταλήγουν). Η μεταναστευτική πολιτική γίνεται ουσιαστικά πολιτική ασφάλειας χωρίς αυτό να σημαίνει ότι θα έπρεπε να αγνοηθούν και οι πτυχές αυτές.

Πέμπτον, γιατί στην ίδια λογική και λόγω ουσιαστικά της απουσίας της κοινής μεταναστευτικής πολιτικής αλληλεγγύης προκύπτει το άλλο αδιανόητο για τις αξίες της ΕΕ φαινόμενο: η κατασκευή φρακτών/ τειχών στα εξωτερικά σύνορα της Ένωσης – της Ένωσης που ως project αποβλέπει, υποτίθεται, στην κατάλυση τειχών και συνόρων, της Ένωσης που υπήρξε η πρώτη που χαιρέτισε την «Ευρώπη χωρίς τείχη» με την πτώση του Τείχους του Βερολίνου.

Εκτον, γιατί επιτρέπει τη συνέχιση μιας χαώδους πολιτικής κατάστασης στη Λιβύη και τη δράση εγκληματικών κυκλωμάτων εκμετάλλευσης ανθρώπινων ζωών λόγω ανυπαρξίας αποτελεσματικής κοινής εξωτερικής πολιτικής για την περιοχή και ιδιαίτερα για τη χώρα αυτή.

Και τέλος, γιατί έχει διαβρωθεί πολιτικά από ακροδεξιές απόψεις γύρω από το θέμα της μετανάστευσης τις οποίες μάλιστα τείνει να κανονικοποιήσει!

Αλλά Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι τα όργανα και οι θεσμοί της μόνο. Οι πραγματικοί μεγάλοι ένοχοι για την απουσία της μεταναστευτικής πολιτικής αλληλεγγύης είναι ορισμένα κράτη-μέλη κυρίως από την περιοχή της πρώην Ανατολικής Ευρώπης.

Ας σταματήσουν επομένως τα κροκοδείλια δάκρυα. Λειτουργούν ενάντια στις ευρωπαϊκές αξίες και στα μακροχρόνια συμφέροντα της Ένωσης.

Ο καθηγητής Π.Κ. Ιωακειμίδης είναι πρώην πρεσβευτής - σύμβουλος ΥΠΕΞ, μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής του ΕΛΙΑΜΕΠ και Research Associate LSE. Από τις εκδόσεις Παπαζήση κυκλοφόρησε το νέο βιβλίο του «Ελλάδα: Ορίζοντας 2030. Οι Προκλήσεις Τουρκίας και Ευρώπης».